

## Yttrande

Datum  
2023-02-28

Mottagare  
Svea Vind Offshore AB

Kontaktperson SPF  
Malin Skog

### Yttrande i avgränsningssamråd för vindparkerna Långgrund 1 & 2

*Swedish Pelagic Federation producentorganisation (SPF) företräder samtliga svenska fiskefartyg över 12 meters längd inom det pelagiska fisket efter bl.a. sill/strömming, skarpsill, tobis och makrill i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt och Östersjön samt ett antal fartyg mindre än 12 meter som fiskar kustnära längs Västkusten respektive i Östersjön. Samtliga regionalfartyg i Östersjön är medlemmar hos oss. Våra medlemmar står varje år för ca 90% av den totala fiskade volymen i Sverige.*

Vi vill börja med att påpeka att SPF inte nåtts av remissen som remissinstans, utan uppmärksammats på denna genom lokala fiskare i området som är våra medlemmar. SPF vill ingå i kommande samråd och remisser om den planerade vindparken då vi som fiskeorganisation berörs av denna.

#### **SPF:s generella hållning**

SPF ställer sig generellt negativt till havsbaserad vindkraft, då alltför mycket kunskap fortfarande saknas när det gäller vilken inverkan etablering av vindkraftparker får på den marina miljön, i första hand påverkan på reproduktion och migration för många fiskarter. SPF anser att denna kunskap, baserad på långtidsstudier vid befintliga vindkraftparker, måste tas fram innan en storskalig utbyggnad vindkraft till havs kan övervägas. I befintliga vindkraftparker är pelagiskt fiske omöjligt eller otillåtet, och SPF bedömer därför i nuläget att samexistens med vindkraft på samma yta är ytterst tveksamt eller omöjligt. Många vindkraftparker konkurrerar därför med vårt fiske om ytan i havet. Det aktuella området är ekonomiskt viktigt område för lokala yrkesfiskare och vi anser därför att det är ytterst olämpligt för utbyggnad av vindkraft.

#### **SPF:s farhågor**

SPF:s medlemmar uttrycker en stark oro över hur befintliga vindkraftparker kan ha medfört beteendeförändringar hos fisken och påverkat dess reproduktion negativt. Sillpopulationen i västra Östersjön ("Rügensillen") har en historiskt dålig rekrytering och fiskarna frågar sig om detta är kopplat till vindkraftsetableringar på eller nära tidigare lekplatser bland annat i tysk zon. I södra Östersjön har våra medlemmar över tid som vindkraftparkerna i framförallt tyska vatten blivit allt fler, noterat att sillens vandringsmönster och beteende har förändrats. På de platser där de tidigare bedrivit sitt fiske finns inte längre någon sill. Den har tagit andra vägar och uppehåller sig på djupare vatten än tidigare och det är svårare för våra fiskare att hitta den när de fiskar.

Vindkraftparker kan medföra bland annat ändrade strömmönster, kroniska lågfrekventa undervattensljud, vibrationer och elektromagnetiska fält runt strömkablar och dessa faktorer kan i sin tur påverka fiskens beteenden och var den väljer att uppehålla sig. Vår huvudsakliga farhåga rör lågfrekventa ljud och vibrationer då både sill/strömming och skarpsill har god hörsel och det finns vissa studier som tyder på att pelagiska arter undviker vindkraftparker. Detta är områden där mycket kunskap ännu saknas eller kunskapen är begränsad till ett fåtal fiskarter. SPF ser

därför att det är av största vikt att dessa faktorer och hur de kan påverka den marina faunan på alla nivåer såväl lokalt som mer regionalt utreds noggrant i kommande MKB. Det är av yttersta vikt att inse att olika fiskarter kan reagera olika och att en studie på t.ex. torsk eller ål inte kan översättas till att gälla för sill/strömning eller skarpsill. Varje fiskart har sin unika biologi och sina anpassningar till de lokala förhållandena. Pelagiska arter påverkas sannolikt inte positivt av eventuella reveffekter kring fasta strukturer.

SPF anser att det är olämpligt att exploatera fiskens lekströmmar, då detta riskerar att påverka populationsutvecklingen negativt. Det aktuella området (samt kabelkorridorerna) kan enligt samrådsunderlaget vara aktuellt för lek av både strömning och skarpsill. Med beaktande av försiktighetsprincipen borde det inte vara aktuellt att genomföra några åtgärder som riskerar att skada/störa levnadsförhållandena för torsk, sill/strömning eller andra arter i detta område.

Bottenförhållanden är dåligt beskrivna i samrådsunderlaget, och i MKB bör man noga beskriva dessa, liksom förekomst av eventuella syrefattiga områden samt föroreningar i sedimenten. Syrefritt och förorenat sediment kan försämra vattenkvaliteten även i den fria vattenmassan ovanför botten p.g.a. uppblandning av svavelväte etc. från botten till det omkringliggande vattnet vid bottenarbeten. Detta är av yttersta vikt att undvika för att inte försämra livsmiljöerna för fiskarter som uppehåller sig i eller omkring området samt för eventuell fisklek i området. Även kombinationen av grumling med eventuellt syrefritt och förorenat (tungmetaller mm) sediment vid bottenarbeten behöver utredas noga i MKB.

### **Fiskets bedrivande**

Svea Vind skriver i sitt samrådsunderlag att pelagiskt trålfiske inte kommer påverkas av vindkraftparken. SPF gör tyvärr inte samma bedömning. Pelagiskt fiske med trål och not är en utrymmeskrävande verksamhet som SPF i nuläget bedömer inte kan samexistera med marina vindkraftverk. Ett trålekipage kan vara över en kilometer långt och väga hundratals ton när trålen är full med fisk. Att väja eller stoppa för ett vindkraftverk t.ex. vid dåligt väder är omöjligt. En vindkraftpark är därför generellt för våra medlemmar att se som ett helt stängt område där fiske över huvud taget inte kan bedrivas av säkerhetsskäl.

Svea Vind har valt ett område som huvudsakligen ligger utanför utpekade riksintresse för yrkesfiske. Dock vill vi betona att pelagiskt fiske inte enbart bedrivs inom utpekade riksintresseområden utan är till sin natur dynamiskt och följer fiskens vandringar och ansamlingar som ser olika ut från år till år. Det innebär att våra medlemmars fiske bedrivs både i och utanför riksintresseområdena. Fångsterna av sill/strömning i ett visst område kan variera stort från år till år, vilket gör att behovet att kunna förflytta det pelagiska fisket dit fisken ansamlar sig är stort och det kräver stora ytor som är möjliga att fiska på. I utpekade område bedrivs ett ekonomiskt viktigt fiske av strömning och skarpsill av stor vikt för det lokala småskaliga fisket. Flera fiskeplatser ligger mitt i de utpekade områdena, och vi anser att dessa är olämpliga då de inte tagit hänsyn till yrkesfiskets intressen.

### **Analys av yrkesfisket i samrådet och kommande MKB**

I samrådsunderlaget saknas det helt en analys av yrkesfisket, vilket naturligtvis är en allvarlig brist. I MKB måste fisket noga beskrivas genom VMS- och AIS-data för en väl tilltagen tidsperiod.

Man måste dock vara medveten om att småskaligt trålfiske inte kommer framgå av varken VMS- eller AIS-data då denna utrustning inte är obligatorisk för de minsta fartygen. Kompletterande data måste alltså användas för att täcka in detta fiske.

Rådande situation för både Östersjötorsken och Rügensillen har föranlett kraftiga begränsningar av fisket Östersjön, vilket gör att de senaste årens fiske varit starkt reducerat och inte är representativt sett till en längre tidsperiod. Detta gör det extra viktigt att i MKB se till en väl tilltagen tidsperiod som referens för det fiske som bedrivs i området för att få en rättvisande bild av fiskets variationer både vad gäller fiskeregleringar och kvotsituation för olika arter kopplad till beståndens variationer. Referensperioden bör absolut minst vara 10-15 år men helst och rimligen lika lång tid som parken är tänkt att vara i drift, dvs 30-40 år. En analys av fisket måste också delas upp på olika typer av fisken (aktiva respektive passiva redskap, samt pelagiskt respektive demersalt fiske).

### **Kumulativa effekter**

SPF ser med oro på det stora antalet befintliga och planerade vindkraftetableringar i södra Östersjön, Skagerrak och Kattegatt och den kumulativa inverkan dessa kan få på miljön och fiskbestånden. SPF kräver att det görs en samlad analys av etablerade och planerade vindkraftparker kumulativa inverkan på ekosystemet samt av framtida möjligheter till fiske i ett större geografiskt område. Det gäller i synnerhet för en yrkrävande verksamhet som är mer eller mindre permanent till sin natur så som en vindkraftpark.

*Om ni har några frågor kopplat till vårt samrådsyttrande eller i övrigt om pelagiskt fiske kopplat till ert projekt är ni välkomna att kontakta oss.*

**Vänliga hälsningar, Malin Skog, SPF PO**  
[Malin.Skog@pelagic.se](mailto:Malin.Skog@pelagic.se) Tel: 0731-508 708